

Cyngor Cymuned **Llandybie** Community Council

Adroddiad Blynyddol

2020/2021

Cadeirydd : Y Cynghorydd R.A Davies

Cyflwyniad y Cadeirydd

Pan roeddwn, y llynedd, yn ysgrifennu adroddiad y Cadeirydd nid oeddwn wedi dychmygu y byddai'r pandemig Covid yn dal i achosi problemau mawr yn fyd-eang, yn genedlaethol ac yn lleol ym mis Mai 2021. Am y tro cyntaf yn hanes Cyngor Cymuned Llandybie cytunwyd, oherwydd yr ansicrwydd a achoswyd gan yr argyfwng Covid, bod y Cadeirydd yn dal yn ei swydd am ail dymor gan fod hynny'n gwneud gwaith y Cyngor yn llyfnach ac yn fwy effeithlon, ac ni newidiwyd strwythur y pwyllgorau. Cynhaliwyd cyfarfod wyneb-yn-wyneb diwethaf y Cyngor yn Chwefror 2020a chynhaliwyd cyfarfod cyntaf rhith y Cyngor yn gynnar ym mis Mai, ac mae'r cyfarfodydd wedi'u parhau arlein byth ers hynny.

Mae gwaith y Cyngor wedi parhau yn ystod yr argyfwng, ac mae'n bleser mawr gen i ddweud bod ardal chwarae newydd i blant wedi'i gosod yn Nhrefriw, Penybanc, yn dilyn gwaith ymgynghori lleol gyda rhieni a phlant. Mae'r gwaith cynnal a chadw yn y 10 parc sy'n weddill wedi parhau, gyda chymorth ardderchog Cyngor Sir Caerfyrddin, sydd wedi arwyddo cytundeb lefel gwasanaeth gyda'r Cyngor Cymuned i dorri'r glaswellt, casglu sbwriel, gosod chwynladdwr a thocio'r cloddiau yn y parciau. Cynhelir arolygiadau blynyddol o'r coed, gydag unrhyw broblemau sy'n dod i'r amlwg yn cael eu datrys, gan gadw diogelwch y cyhoedd mewn golwg.

Mae'r cyfleusterau cyhoeddus yn Llandybie a Phenygroes wedi parhau ar agor, ag eithrio am gyfnod byr yn ystod y cyfnod clo cyntaf.

Mae goleuadau LED newydd wedi'u gosod yn eu lle yn y 144 golau sydd yn eiddo i'r Cyngor Cymuned, ac mae hyn wedi effeithio ar ol-troed carbon y Cyngor drwy leihau'r defnydd ynni.

Mae'r gwaith o gynnal a chadw meinciau ymyl y ffordd ac yn y parciau wedi dechrau ar draws yr ardal. Mae llawer o'r rhain heb eu cynnal am amser hir ond nawr, gyda'n rhaglen cynnal a chadw blynyddol yn ei lle, mawr obeithiaf y byddwch yn gweld gwelliant mawr.

Cyflwyniad y Cadeirydd

Mae'r Cyngor yn parhau i roi cefnogaeth grant i lawer o glybiau a mudiadau lleol ac eleni 'rydym wedi cynyddu'r symiau o arian a roddir i'n neuaddau pentref lleol, sy'n gwneud gwaith mor dda. Mae'r eglwysi a chapeli hynny sy'n cynnal a chadw claddfeydd hefyd wedi gweld cynydd yn eu grantiau.

Mae'r gwaith o gynnal a chadw'r llwybrau troed wedi parhau, ac roeddwn wrth fy modd yn derbyn adroddiad oddiwrth Llwybr Rheilffordd Calon Cymru i ddweud bod y llwybrau troed yn yr ardal mewn cyflwr da iawn o'u cymharu a llwybrau troed eraill ar hyd y lein. Serch hynny, dw i'n cydnabod bod gennym broblemau ar hyd rhai o'r llwybrau troed, felly dw i'n erfyn arnoch i hysbysu tim Hawliau Tramwy Cyngor Sir Caerfyrddin o unrhyw broblem, fel bod pawb yn gallu crwydro mewn diogelwch ar hyd y llwybrau troed.

Erbyn hyn, mae dyletswydd ar y Cyngor Cymuned i gyhoeddi cynllun blynyddol sy'n cynnwys cynllun gweithredu cymunedol sy'n ategu at y gwaith a wnelir ar bob lefel; mae angen hyn er mwyn diwallu anghenion y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015), adran 40(1), ac mae'n cysylltu, yn uniongyrchol, gydag amcanion Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gaerfyrddin a'r Nodau Llesiant Cenedlaethol. .

Diolch i bob un ohonoch am eich cefnogaeth, a gallaf eich sicrhau y bydd y Cyngorwyr yn gwneud eu gorau glas i greu economi disglair a ffyniannus i greu dyfodol llewyrchus i ni a'n plant.

Anthony Davies

Y dull o weithredu a ffefrir gennym

Ystyried yr amcanion llesiant ar bob achlysur

Defnyddio ein gwybodaeth leol er budd y gymuned

Cynnwys bobl lleol wrth wneud penderfyniadau, lle bo hynny'n briodol

Cydweithio gyda mudiadau lleol eraill

Cyhoeddi ein cynllun blynyddol ar y wefan

Incwm a Gwariant

Mae Cyngor Cymuned Llandybie yn cael ei ariannu yn bennaf o'r praecept a delir gan drethdalwyr lleol. Yn 2020 /2021 roedd cyfanswm yr incwm yn £184,300 (heb TAW).

- Yn 2021/2022 disgwylir incwm o £188,100.

Yn 2021 /2022 bydd yr ardoll a godir ar eiddo ym Mand D yn £40. 96, sef gostyngiad o £41.25 – y swm isaf o gymharu a Chynghorau mawr eraill cyfagos

- Nid yw'r praecept wedi codi yn y 4 blynedd ddiwethaf

- Y gwariant yn 2020 /2021 oedd £210,297 (heb TAW)

1. Parciau ac Ardaloedd Chwarae £80,723
2. Grantiau £ 23,574
3. Gweinyddu/ Cyflogau £ 75,941
4. Datblygu Cymunedol £11,887
5. Llwybrau Troed / Goleuo / Cyfleusterau Cyhoeddus £ 18,172

Beth 'rydym yn ei wneud?

Cynnal a chadw a gwella'r parciau a'r ardaloedd chwarae – rhai ohonynt ym mherchnogaeth y Cyngor ac eraill yn cael eu cynnal a chadw ar ran cymdeithasau pentref lleol.

Cynnal a chadw'r rhwydwaith o lwybrau troed cyhoeddus lleol.

Cefnogi mudiadau, clybiau a digwyddiadau lleol gyda chefnogaeth ar ffurf grant.

Cefnogi cyfleusterau cymunedol drwy roi grantiau blynyddol i'r neuadd pentref.

Helpu meithrin grwpiau cymunedol lleol sy'n helpu diwallu anghenion lleol.

Annog gwirfoddoli yn lleol.

Cynghorwyr

Ward Llandybie

Y Cynghorydd Anthony Davies – Cadeirydd

Y Cynghorydd David Evans

Y Cynghorydd David Hopkins

Y Cynghorydd Anthony Jones

Y Cynghorydd Dai Nicholas

Y Cynghorydd Emyr Nicholas

Y Cynghorydd Bryan Rees

Ward Heol Ddu

Y Cynghorydd Ian Llewellyn – Is-Gadeirydd

Ward Penygroes

- Y Cynghorydd Mrs Janet Collins
- Y Cynghorydd Mrs Llinos Hindley
- Y Cynghorydd Mrs Llywela Latham
- Y Cynghorydd Peter Roberts
- Y Cynghorydd Mrs Sian Thomas

Ward Saron

- Y Cynghorydd Mrs Karen Davies
- Y Cynghorydd Mrs Anita Evans
- Y Cynghorydd Nigel Evans
- Y Cynghorydd Carl Harris
- Y Cynghorydd Steven Roberts
- Y Cynghorydd Mrs Carey Thomas

Staff

Clerc y Cyngor a Swyddog Cyllid Cyfrifol

- Stuart Griffith

Cynorthwy-ydd Gweinyddol

- Mrs Rhian Thomas

Poblogaeth

(yn seiliedig ar y nifer o etholwyr yn y ward)

• Llandybie	2843
• Heol Ddu	460
• Penygroes	2346
• Saron	3391
• CYFANSWM	9040

Amcanion y Cyngor

- Ymgynghori gyda'n cymunedau
- Annog cynaliadwyedd amgylcheddol ac helpu i arafu newid hinsawdd
- Cadw ac hyrwyddo'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymru
- Cefnogi ein mudiadau cymunedol lleol
- Gwella'n parciau a'n hardaloedd chwarae
- Creu, cynnal a gwella cyfleusterau cymunedol
- Cyfrannu at llesiant yr holl breswylwyr drwy gydymffurfio â'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Gweledigaeth y Cyngor

Gwella ansawdd bywyd pawb a chynnig cyfleoedd cyfartal i bawb drwy greu cymunedau deniadol, diogel, hyfyw, iachus, cynhwysol sy'n amgylcheddol gynaliadwy.

Ymwreiddio'r Pum Dull o Weithio

Yn yr hirdymor

- cydbwyso'r anghenion tymor byr i ddiogelu'r hirdymor

Atal

- problemau rhag codi neu waethygu

- Mae'r Cyngor wedi clustnodi £150 o filoedd ar gyfer atgyweirio ac amnewid offer yn y parciau
- Mae wedi'i ymrwymo i roi cefnogaeth ariannol craidd i'r holl neuaddau pentref lleol

- Gwella ansawdd yr offer yn y meysydd chwarae ers bod yr Asedau wedi'u Trosglwyddo o'r Cyngor Sir
- Cynnal arolygiadau cyson o'r meysydd chwarae
- Cynnal a chadw'r offer yn gyson
- Cynnal a chadw'r llwybrau troed lleol gan osod rhaglen flynyddol torri glaswellt yn ei lle
- Parhau i ymgysylltu gyda'r Cynghorwyr Sir ynghylch materion lleol

Ymwreiddio'r Pum Dull o Weithio

- Integreiddio

- yr effaith ar amcanion cyrff eraill

- Cydweithio

- gweithio gyda'n gilydd

- 'Rydym yn ymwybodol o'r nodau llesiant ac yn asesu effaith prosiectau yn eu herbyn

- Mae'r Clerc yn mynychu, yn reolaidd, cyfarfodydd Clercod eraill Gorllewin Cymru

- 'Rydym yn cydweithio gyda mudiadau lleol eraill er mwyn cwrdd â'r amcanion llesiant

- 'Rydym yn ymateb yn weithredol i ymgynghoriadau

- 'Rydym yn cydweithio gydag amrywiol gyrff chwaraeon

- 'Rydym yn cydweithio gyda grwpiau cymunedol lleol

Ymwreiddio'r Pum Dull o Weithio

- Cyfranogiad – pobl eraill sydd â diddordeb, gyda'r amrywiaeth i wireddu nodau llesiant
- 'Rydym yn gwerthfawrogi'r pwysigrwydd o gynnwys ystod eang o bobl sydd â diddordeb mewn gwireddu'r nodau llesiant
- Cynhelir noson grantiau bob yn ail flwyddyn fel digwyddiad rhwydweithio a chydabod ar y cyd, a roddir cyfle i fudiadau lleol gynyddu eu proffil

Pa ddull mae'r Cyngor wedi'i ddefnyddio i ymwreiddio'r amcanion llesiant cenedlaethol i'w gynlluniau?

Arferion Iachus – bod gan bobl ffordd dda o fyw a'u bod nhw'n gwneud dewisiadau iachus ynghylch eu bywydau a'r amgylchedd.

Ymyrraeth Gynnar – bod pobl yn cael y cymorth iawn ar yr adeg iawn.

Cysylltiadau Cadarn – oddiwrth y bobl, lleoedd a mudiadau sydd yn gallu addasu i newid

Pobl Ffyniannus – gwneud y gorau o'r cyfleoedd sydd ar gael ar draws yr holl feysydd.

- Mae'r Cyngor yn ymwreiddio'r rhain i'w ffordd o weithio.
- Bydd amcanion y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn cael eu hadlewyrchu yn llawn mewn unrhyw Gynlluniau Datblygu Cymunedol.
- 'Rydym eisoes wedi gwranddo ar bryderon ein cymunedau ynghylch diogelwch ar y ffordd, amnewid ardaloedd chwarae a gwranddo ar yr holl feysydd o bryder eraill.

Pa ddull mae'r Cyngor wedi'i ddefnyddio i ymwreiddio'r amcanion llesiant cenedlaethol i'w gynlluniau?

- Cymru Lewyrchus
 - Cymru Gydnerth
 - Cymru Iachach
 - Cymru sy'n fwy cyfartal
 - Cymru o Gymunedau Cydlynus
 - Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu
- Mae'r Cyngor yn ymwreiddio'r rhain i'w ddull o weithio.
 - Bydd y nodau cenedlaethol yn cael eu hadlewyrchu yn llawn mewn unrhyw Gynlluniau Cymunedol, neu ffrydiau gwaith / prosiectau (nawr ac yn y dyfodol).

Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Amcan Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gaerfyrddin

Arferion Iachus

- Annog chwarae yn yr awyr agored
- Annog Chwaraeon

Cynnydd

- Mae'r Cyngor wedi buddsoddi'n helaeth mewn offer chwarae ers iddo gymryd cyfrifoldeb am yr manau chwarae ar ôl Trosglwyddo Asedau.
- Mae'r Cyngor yn monitro diogelwch yn y manau chwarae, yn cynnal arolygon cyson i adnabod y gwaith sydd ei angen ac yn monitro cynnydd o ran y fath waith.
- Mae'n helpu cefnogi'r Ardaloedd Gemau Aml-Ddefnydd (MUGA) ac yn cefnogi clybiau chwaraeon lleol gyda chymorth grant i'r adrannau iau, a gyda'r gwaith o gynnal a chadw'r tiroedd.
- Mae'r cyrtiau tenis a'r grîn bowlio yn Llandybie yn cael eu cynnal i safon uchel iawn.
- Mae cymorth grant wedi'i rhoi i Glwb Pêl-Droed Iau Saron, i Adran Iau Clwb Rygbi Penybanc ac i Glwb Rygbi Penygroes yn benodol i wella cyflwr eu caeau chwarae.

Amcan Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gaerfyrddin

- Ymyrraeth Gynnar
- Gwefan

- Ardaloedd Chwarae

- Cymorth grant i fudiadau lleol
- Cefnogaeth i fudiadau sy'n cefnogi plant ac ieuenctid

Cynnydd

- Gwefan gwbl ddwyieithog a fydd yn cael ei huwchraddio yn ystod 2020 fel ei bod yn hygyrch i bawb. Mae newyddion y Cyngor a'r gymuned yn cael ei hychwanegu ati.

- Gweler uchod – annog chwarae a dysgu yn yr awyr agored o oedran ifanc.

- Ceisiadau grant yn cael eu hystyried ddwywaith y flwyddyn, a gwahoddir y mudiadau llwyddiannus i noson wobrwyo.

Amcan Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gaerfyrddin

Cysylltiadau Cadarn

- Treftadaeth

Cynnydd

- Mae'r Cyngor yn ystyried treftadaeth leol i fod yn ffordd ddefnyddiol o helpu gwneud cysylltiadau. Mae byrddau gwybodaeth yn Llandybie, Penygroes a Phantllyn.
- Wagen lo Pencae'r Eithin – atgof o'r diwydiant glo a oedd mor bwysig yn lleol
- Cloc Cilyrychen – wedi'i ddychwelwyd i Landybie a'i osod mewn man canolog yn y pentref fel atgof o hanes diwydiannol y Cwmnïau Calch yng Nghilyrychen.
- Cefnogi'r gwaith o gynnal a chadw llwybr troed Calon Cymru.

Amcan Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gaerfyrddin

Cysylltiadau Cadarn

- Digwyddiadau Cymunedol
- Cefnogi Cyfleusterau Cymunedol
- Gwefan

Cynnydd

- Cefnogi'r Goleuadau Nadolig yn Eglwys y Plwyf, Llandybïe.
- Cymorth grant blynyddol i bob neuadd bentref leol.
- Cynnal a chadw'r grîn bowlio, cyrtiau tenis a phafiliwn Llandybïe a chae pêldroed ac ystafelloedd newid Clwb Pêldroed Iau Saron.
- Mae'r cyfleusterau cyhoeddus yn Llandybïe ac ym Mhenygroes ar agor yn feunyddiol.
- Mae gwefan hygyrch newydd wedi'i datblygu, ac yn weithredol erbyn hyn.

Amcan Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gaerfyrddin

Pobl a Lleoedd Ffyniannus

- Ymgynghori Cymunedol

Cynnydd

- Gwella'r adnoddau yn yr ardal oedd chwarae